

CHAPTER 8

Pesiepedzü le di kedi chakecü themiau

Kedipuo la vishwaguru India chü khrielie mota ga? Ketsokeshü hauha kelaketuo Doctor-u thuo pfhülie. Hauha liro Hindumia thau thachüthorcü la, kedi chakecü ruopfüue puo kekuo tsa mu rhü pesuoperuo bata. Thiedzü Hindumiako Digvijay teiu nu zowe themia keükecü puo tha(sting) puo kemhie vor, derei teicie thekreee zie rei ukoe kekuo kekrei khro lhou tuote. Süla tsie we mechü zo rei kuo mu puo mharhü mecükecü puo zo. Seyieu nu kemiathomia mu Seyieu ya se bakecü hau geinu rübei Seyieu kedi ngulietu

Mahatma Gandhi-e 'Ram Raajya ikecü kele nu puo zho-u separshü. 'Swaraj sü a kepenuo mezhüu zo' ikecüu pukeshü Lokmanya Tilak, ' No thezie pie a tsü ro a kedi pie n tsütuo; A siro mha puo lelie sie mvürümvü chüyakezha themia, Lala lajput Rai, puoe 'kedi nguketuo u mezhiemelo di ngulieya mo' ikecüu pushü.

Seyieu nu kezevi baketuo la Dr. Shyama Prasad Mukherjee-e puo thuo puo kha tseishü. Bhai Parmanand-e Hindutva la terhüchüu nu le di mhachü. Sardar Bhagat Singh-e Hindustan Socialist Democratic Party hauha sedeshü mu puoe Bhagat Singh kele mu thezho khakeshüko le menuo se baya mu mechüu bu puotou nunu kezevi baketuo la Dr.Ambedkar-e mhachü. Dr. Hedgewar teicie puo kedie chü keba ki puoe Mahatma Gandhi kedieze kenourhe kemo meleu chü motaketuo dzeu mu Britishmia petsou motaketuo dzeu sishü di puo rhiu puo nousuo se bata.

Kedipuo la Gandhi mechü mele hauha puo thela nu batakecü ze nu puo thuo puo kele nunu hauha khawata ga? Mele hau krüta chü kebako ketso mo di Satyagraha hau thela chükeshü nu kedipuo politic mhasi puo mevilie ga?

- Mahatma Gandhi Britishmia prei mu te uko kebie chüpie keba nu lete me?
- Mhakechüko gei kediezekecü mu dietho pie ketsü mote me?
- Krütamiako tso mokecü morei chülie lhokecü huo nyiketa la mele hau bodeu thachü lete me?
- Gandhi-e mele hau nu thezie pekru morei kegeikevü kemo meleko khakewa sie kedipuo ngulie ga?

Hedgewar le pesuo mu prei kebau kethokecü sikelie

Gandhi mengu mu mharhü tse metha kedieze kenourhe kemo meleu zo we kegei kevä kemo meleko chau nu vozhüketuo le.

Kezei zha 5 nhie Chauri Chaura Uttar Pradesh nunu Britishmiako bu themia kro puo dukhriwa, mi thushü di thenamia mia 22 thekhriwa süu nu officer mia puo sa siata. Hauha chükewa zhadoudo puo sie kezei zha 12 nhie Gandhi mele hauha zha huo la khapie bawata.

Gandhi-e pukecü, Niepuue va se a bua kireilieketuo la siro kepekro di kenourhe kedieze kemo mele hauha la zo we tsie India nu kegeikevü kemo thechü mokecü pushü.

Gandhi-e Dr. Hedgewar mhale puoca kenyi süüsü 'Dieze, u khatseikeshü, chü zhü zokecü mu chütuoü rhükelie thehie chü di mhachükecü geinu die pu mu kemezhikezhu krotho hau bodeu dze kemeteilietuo.

Pandit Jawaharlal Nehru rei Dr. Hedgewar kelevu khrü kemeteilie mu puo Gandhi puo nouyie pekie kebaw rei yapie ba.

Diebo-u mhapuorei nu ngulie mote, siro puo sou nu puo nouzhie kenyi puo bu puo dorielie di politic ngumetsükecü chü di themia kelevu teshüketuo chü. Krotho kekra rei congress liepie udzie nu shülienyü sie.

Pandit Nehru mu Gandhi unie pepikeshü hau geinu kedieze kenourhe kemo mele hau puo cha puotou kemo nu tuoketa silie.

Krütakoe dietho mo parta, Gandhi-e mhaca puo morei puo nunu meleu bu tashü zoketuo le sie, derei mele hauha dzükezha nunu pelhikewa mele puo chü di khrielie mo bata.

Mele hauha themia hükecü 'Gutti' hauha yalie mo di pie themiako tsü.

'Teicie puo nu Swaraj ngulietuo' ikecü we tsie we teikhrie bu he kelhoukewa mhiete.

Foreign kekuo kesekoe unei derei India nu themiako thau we kesuo mu mikemela se thekewa tuoi bate, kephrünuomiako leshüki nu mu college-ko nu vo sedelie, ukilmiako dienyaki nu u mhatho chü sedelalie. Khilafat mele hau yapie di Muslimmiako se vor di Hindumia ze kesakecü hauha penyü kemesawa.

Dr. Hedgewar-e khilafat meleu la Mahatma Gandhi yapie di pukeshü diekoe kethokecü si parlie. Hedgewar kelevu tse metha, Muslimmia rei Indiamia zo, ukoe chazou nu vorkecümia mo. Süu kelevu we puo khapie India nu balie vi, kekrelamonyü puo India nu bakecü mese zo. Derei süu medzi mo di Gandhi-e themia shükho kekreikecü chau geinu themia nei chükecü chü. 'Ukoe Indiamia mu chazou kelhouzho vor di u pekaketuo la u penyü kebako la we mhapuorei chükecü puoca jü'. Hindutva khakeshü meseu Gandhi-e themia bu chü khokecü chau khrüshü bate.

Dr. Bhimrao Ambedkar-e Gandhi khilafat meleu nu yapiekecü dze thushü- 'Themia mhakesi huomia nie Hindu-Muslim kezevikecü la hathede puo chüshütuo me' isi.

Dr. Hedgewar kedieki nunu parkecü sie, puo khilafat la puo kelevu kezakecü metei mu kuokuo parta. Muslimmia krüta huoyo sa kemo kekreiko pete rei chükho kreikecü lau (separatist) chü parta.

Kedi nguketuo la bavüdo 24 thenou kemezhie di mhalekecü

Dr. Hedgewar-e kenourhe kedieze kemo mele hauha chü khrielie moketa mu khilafat yapiekecü hauha pie Hindumia thachü puo ükecü leya, sidi Muslimmia pejo kebaw ki rei Hindumia u thuo u mehoshü di uko donu themia thau la kekho keke chükho kekreikecü (caste) hauha pejüwalie isi. Hedgewar kelevu hauha puo kekuo jü mu kemethuo puo kemhie mu 'Puo thuo puo rükra motalie kelho' Hindumiako zho-u la u seyie bu thachükecü nu leta.

Puo puo kere huo parta liro tsie mu tsie chü peviwaketuo kelevu puo gei tsa se. Puo mhakhrü puo nunu kengu mhie di mha huo parta liro pfhü tsu puo mie (root) nunu meho di kelaya. Sidi si pesoulie di süu chü pevilieketuo doko rhüya. Puotei Pete nu puo puo thuo mechü zhoko mu politic zhoko siro seyie chü kehielieketuo la cha meteikecü puo nu tuokecü, süsü kedi ngu lotsokelieu pu ba. Siürei puo mechü dzevi la mhachüyakezha kekra ze keselie mu mhatho

hako nunu seyieu la puo kele kebako pie mia pekieshü. Süu mho nu rei seyieu la puo phou khakeshü noule mu Hindumia rhukecü nouleu bavüdo 24 Hedgewar kele nu bata.

Central Province Congress nu kedzieduo di rüna sehou nu kilonser chükecü

1922 teiki Dr. Hedgewar-e Congress nu rüna nu kilonser pieu central province nunu keyiewa. Sidi puoe Congress nu thuo u geinu mvü mo di mhachüketuo la krotho puo pesielie. Puoe 'Farmabdar' krotho puo kesekecü puo kele mo. Puo khro nu mhachükecüko bu phikhra khrakecü mu thaba piekecü rübei mo di puoe uko bu chü se chü di u zhatsa thenounyü siro u seyieu la u kelhou khashü di, kethera moto zo di thezho dieze nu lhoukecü themia so kekra peseketuo le ba. Hauha la puoe 'Rashtriya Mallvidya shala, 'ikecü puo kezeu Ganga Prasad krüta khrükhro nu sedelie.

'Vishwastha Mandal' ikecü krotho puo Dr. Hedgewar bu kehoukeseu chü di sedelie di khriekesamia mhale mu chüümo mevi bu rüka parlieketuo la.

Kenekecü rübei kemo, Malkhamb, siezha khakeshü, süu teiki politic rhiu mu kedi la kemezhe di mhachükecü dze rei kerüchü.

Sorkari mhatho kekrükecü pelapie rüpfhünuo kedojü pejokecü la pekhre di chüketuo le parta. Mhatho-ue chüzhü zo mu sorkari la pekhre mia dze ketsokela kebako rei dze si ba mo parta.

Mechü krüta mu nanyü kitsa krüta kekra rei Doctor yapie mo derei ukoe vor puo ze keseya.

'A n zeliya, derei n keleko lielielho'.

Hedgewar-e themia mhakesi hako ze di kepenuo se baya. Hedgewar-e krotho kekreikecü kekra gei rei puo noumvü baya. Puoe Nagpur nu rei mhachü mu puo tei chü perüülie di krotho kekreikecü krütako ze di kerüchü baya.

Siro Nagpur mu mechü mhatho huo ba liro puo rei süko nu mia va ketso baya, sükosü zu zekecü ke kha mhatho morei nhicumia kesekeshü Ganeshotsavi hako Pete nu rei Hedgewar-e themia Pete khruohishü baya. Puoe puotei kemerei tei nu zorei puo tei chü kerüülie di vo calcutta nu pekhre kehou puo nu mia ze kehou.

Nagpur nu puo zeko puo calcutta nu vo kedipuo chütuo ga idi puo ketsokecü ki puo National college nu thiedzü phrü kevor krodi kehou puo nu kehoutuoü idi puwata.

Mhapede khawaketuo pepikelie

Kedieze kenourhe kemo meleu khrielie moketa la süsie puo ze vo dienyaki nunu puo ze kehou di teicie sorou kedie chüketuo nu bata.

Nagpur nu Mahatma Gandhi yapiekehako 'Gandhi teisozha' idi kera zha 18 puo tekellie teisozhau nyikecü sede parta. Hedgewar-e puo rhie chü di mhathochie hamhiekecüko nu 'Seyie bu kedi nguketuo' teikhrie hauha puo kele nu kho miemie zhükecü Doctor-u diepu nunu silie, puoe pukecü,

'Thie teisozhaue mesatseikecü teiso puo'.

Thie nko kepfhenyükecü mu mhale pesou di themia zhorüli kevi kelhou nu lhoukeba Mahatmaji kemhiekecüko leshü morosuo.

Themia puo siedzimia idi kielieketa mia puo chülieta liro puo ki nu merü mu mengukecü sü puo thuo puo tei puo za vakeshü mu puo khakeshü hauha mengu ba.

Puo diepu mu mha pushü mu puo meleu kekrei puo chüta liro Mahatma-e puo neiya mo, puo themia u zhorüli kekreiekcü kenie nyikecümia puo neiya mo. Puo siedzi mia pele mhamhayakecüko kekhuohi la nyietso(tushi) nyü pie u tsü gei shülie di mha kekrei Pete khawa di rüyachü nu lelie.

Doctorji-e teizei teiso mha sükemhieko le mu kikemhie ro puo kere kenyi mhathoko bu puotou parlietie shi idi mhale baya. Puoe kenourhe kedieze kemo meleu kimhie ba shikecüko la rei puo nounyü mu khilafat meleu sie Muslimmia thezhoko la kebou keparko la thiesie preiekcü puo tuotaketuo le ba.

Puoe congress nu thehie chü di krüta chü mu puoe khadi boulie rübei seya. Puo kelev Pete congress la mhachüketuo la themia peseketuo ra baya.

1923 ki Wardha nu Swayamsevak Parishad pebakecüu nu puoe themia se morosuokecü, u thuo u khashü di congress la mha kehoupuo se zorei sia rei mvü kelho themia se morokesuo pesishü.

Thie teiu mu thie rhiu nunu mehoshü liro kedi chakecü hauha krotho puo khro nu chü morosuo.

Bapuji Pathak kerüdi sevorketuo la mhachü keba krüta puo kepuu nu liro, Doctorji zho-u liro puoe politic mu kekuo / krüta kedakecü nunu rüda morei petsetuotaketuo kele puo mu sidi thezho kesa medziketuo chü puo pesielie di süu geinu themia phou kesa puo pelhouketuou zo isi.

Kekreitsa, Turkish krüta kesau Kemal Pasha-e caliph-u khawa di puo rei puo lietho thau bie pejüwa.

India nu Muslimmia mhohie mu uko thuo uko le pevikeba hakoe kemezhie sekecü ze kese mu uko sozha puo khapie uko donu bawa di u la kreiekcü morei u chükho kreiekcü kesako(new separatists)mu Hindumia u neiyakemoko (anti-Hindu) idi pan -islamism isi.

1925 cie mechü donu kevükeboukecü udzükezei chü mu süu la mharhü kesa rhü.

Hindumia kekra pekakeshüu ngukewa sie Bhai Parmanand, kerüdi la rünyie se di mia ze kegei kevä keba krütamia puoe puo thuo puo kelhou dze nu thukeshü-

" Hindumia pechü mu uko bu kemezhiekehü ngu di a rei a nou chü se zo.

Ae khilafat houdo nu krütakoe kevükebou mu mhavakecü hako pesiekeba mu siro Hindumia kelhou mu mhanyamhara pekakecü hako geinu khilafat mele hauha Hindu mu Muslimmia bu kezesuoketuo mieu takecü pepilie.

Bhai Parmanand mha le pesou se ba di la Lahore (Punjab) nu vor di krotho 'Hindu Sangh' hauha la puo Bodeu chüshü. Sidi Muslimmia mechü kelhou kerütse zokecü zho hauha Seyie Pete mhodzü nu ngu parta, siro thechü kekreiekcü Moplah, Nagpur, Sahranpur ikevoko nu parta.

Dr. Hedgewar kelev rei hau nu puotou chü. Puoe uko mele mu Seyieu kedi nguketuo la thechü chü di themia meleko meho. Nagpur nunu Dr. Munje-e 'Rifle Association' ikecü puo pesielie di khrikesamia pethapie uko bu mha pe mu va dojükecü mu u ngumvümia u mhodzü nu ngumvümia penyü mu kedekecü chü dojü.

Dr. Hedgewar rei ketsa nu zha kekra Dr. Munje ze ba di mha hako dojülie mu puoe Anushilam Samiti Calcutta nu mhachü keba ki puo misi ciekecü mu kepounya pepoukecü dojü mu si peviselie.

Hindumia therhu la Dandi Satyagraha pebakecü

Puo hau mese ki Nagpur nu Dr. Hedgewar chatha nunu Dandi Satyagraha hauha peba di, Muslimmia Hindumia petsou bakecüko petsou laketuo la keseshü.

Siro Nagpur nu thechü kemeyie 'Friday Pond' ikecüo khieki, 'Ganesh Peth' thechü hauha liro Hindumia rüsuoki chü puo baya.

Muslim krütakoe thechü haki nu kibenuo yopuo chülie. Hindukoe hau la üdi kemekrie ba tse Muslimkoe Hindumiako bu Muslim rüsuokiu cie vo di Hindu rüsuoki nu vokecü khawata.

Süla Ganesh Visarjan mhathochieu 1923 cie pebatuoü kebau chü khrielie mota.

Hindumia-e Sorkari zho kesuo hau ngu di puo kedethor bata. Thezho hau pemvü di Hindu krütako bu 'Hindumia pecekecü' hauha rhülie. Sidi Raja Lakshmanrao Bhonsle, Dr. Munje, Paranjpe mu Dr. Hedgewar ukoe Satyagraha peba di thezho kezei hau petsoukecü sier. Hindumia hau la mharhükeba si di Muslimkoe Kakad Aarti mu Bhajan Mandali süüsü 'Dindi Hatra bu tuoketa chü.

Therietheo nhie süüsü thenyie zha 23, Yatraayein chazou pata derei süsie liro Muslim krütako yatrau khakeshü chüwa.

Khunhie puo ukoe sei se di Hindu Yatrau vükecü chü.

Dr. Hedgewar mu Hindumia krüta kro puo sa di ki Pete nu vo di Hinduko Doctorji bu kilonser puo chü parta mu uko 'Raksha Samiti' pesielie di Hindumia mezhü rüguoketuo la mu hauha geinu mele kezha puo pesiekeshü chü.

Ziephie zha 8 nhie ukoe kehou puo pebalie mu themia nhie hiedia kezie vor di kehoulie, mu süu sie Laxmanrao Bhonsle-e 'Hindu Sasha pesiekelie hauha pesishü.

Dr. Hedgewar bu kethu-u (general secretary) chü.

Hotto hau pesiekelie-e Hindumia bu u nanyü mezhüko ngu tseilieketuo la pesieshü.

Hindumia u keselie keba ngu di Muslimkoe ziephie zha 19 nhie Ganesh Yatra peka mu penyükecü chü la.

Doctorji-e Hindumiako kieshü di uko bu sei mu tha (hair) pie di cha nu thatuo idi pu.

Mohalla Asar kehou nu Hindumia bu mia penyüalieketuo la uko kese. Muslim krütakoe ziephie zha 21 nhie Hindumia kekra vo di bakecüko mu lathi piekecü khriekesamiako ngu di uko ngo seta.

Sünhie ziephie zha 25 Kartik Purnima nhie Ganesh Peth nu kaladhan - Aarti mu Ganesh visarjan kebou moto zo di chü tselie.

Hindumia rei mu Muslimko rei Doctor-u kethepfu, mhale kesou mu michie kemo themia puokecü ngu mu silie.

Kemichie prei kemo thedzeleshü kethu-u Dr. Hedgewar.

Puotei huo nu Congress krütako kedi la mhachükecü mele kirapuo votie shikecü cha silie moketa la ukoe uko mhitsie kedi ngu lotsokecü hauha pie uko mhodzü nu bawa.

Süu teiki Indian National Congress nu kelhouzho puo rei Indiamia kelhouzho kemhiekecü jü. Britishmia keba thechü puo nunu Nagpur National Union, krotho hau liro Doctor-u pesiekeshü krotho mu hauhae Congress mu Britishmia chie di sie puoe India bu kedi ngu lotsoketuo pesi.

Siro Swaraj ikecü Congressko pukebau rei Britishmia khro nu taketuo ngulie.

Dr. Hedgewar mu puo ze kedzieduo di kedi la mhachü kebakoe, ' Swatantra Prakashan Mandal' ikecü puo pesielie di kedi nguketuo la mhachü. Puoe teisonhie thedzeleshü 'Swatantra' ikecü puo petaketuo puo pepilie.

Thedzeleshü puo separketuo rüü mo, sümho nu rei mechü keleko ketekegu mu mechü kele diepuko se di kedi nguकेcü mu Seyieu mezhü pfhükecü nu kemezhiekecü ze kese Siro Foreign Sorkari donu rei hahicü ze kese.

Derei Dr. Hedgewar mha chü re se zorei puoe puo kevitho se di mhachüya mu NS Palkar-e puo leshü nu pukecü, Dr. Hedgewar-e Charit nunu Leshü thu- ' thedzeleshü kekreikecü thukecü bate derei khriekesamia u noumvü keba hauha geinu uko mia mho dilie kevi ngulie.

1924 therie ki, 'Swatantra' la mhathochü puo Benigiri Maharaja kepenuo ki Chitnis park nunu khrü sedelie. Hauha separkecü nu mhathuko kemiekecü chükebau ki dzeyieleshü puo Shri Vishwanathrao Kelkar khro nu sedelie.

Dr. Hedgewar-e hauha sede mu chü kehiekecü nu puotoutho puo chü mu puo sede nunu kedi ngulietuo mu chakha chükeba kekra rei chü peviwa. Sie tsie we puo üse thedzeleshü chükecü nu kemeho themia puotakecü kielie vite. Doctor-ue puo tei Pete pie dzeyieleshü ha chükecü mhatho ki nunu pevo bata. Puoe hai chükecü geinu puo seyie nu themiakoe puo mhathu kevi mu mia hü bakecü si pesoulie. Mhathu tsa bata liro, puoe puo thuo mha thushü di themiako bu rüülieya. Teisonhie thedzeleshüu nepie Tsüya derei zhali nhie-e chü mu neya mo, siro thedzeleshüu liro paise 2 idi zeya.

Thedzeleshüu lha kerieu nu tse, Veer Savarkar leshü ' Echoes Of Andamans' mu thedzeleshü thelau nu liro, ' Hindutva ke advertisements lived' hamhieya.

Doctor kemezhie zo rei themia mياهوmiaruomia bu thedzeke silieketuo petou di mhachü. Puoe puo kaza sa moto zo di mhachüshü.

Puotei huo sie thedzeleshü kemiekecü chü mvüta. Mia puorei Nairya dzü but pelhiwatuouü zhiekecü puo nu ta tuoya mo.

Derei mia Pete rei khrielieyakecü nu ro u zal tuo nyüya. Mia puorei thepfu di keka ze keselieya mo.

Süla thedzeleshü hau puo thela puo ze kese. Teicie puo nunu zorei Doctor-e thedze kekra kengulie, puo leshü kethumia kekra ze kekhietholie sidi vorkezhü teiko nu puo khruohikelie chü.

Hindumia mechü krotho-u thachü thakeshü

Thedzeleshü thukecü mhatho Pete chüwa di puo mhatho rüü za parta, tsie we Doctor-u khriekesamia ze kerüchükecü krakuo parta mu puo Seyie la mhachüketuo krotho puo pesieketuo la puo nouleu meteikuo parta.

Khriesarüüko krütamia Doctor-u ze mhachükeba Mia puo Saulapurkar puo mharhü pukecü, Dr. Hedgewar Nagpur nu khriesarüümia kehouchie Pete nu puo rei voya, siro uko rei chatha la vo Hedgewar ketsoya. Puo kerüdi sekevor kroko zekecü mu puo dzeko rünyü di Tarun-e puo nei mu puo rhi chüpfü baya.

1923 mu 1924 do ki hieko 'Rashtraprem Charcha Mandal' nu Dr. Hedgewar kie. Puoe Seyie la u phou khashü ketho bayacümia kimhieya shikecü chüshü.

Puotei haki sü Muslimmiakoe rüna nu mu Nagpur nu thechü lukihaki mha keväkecü chü bata.

Mahatmaj-e keväkecü hako sishü di puo nousuo bata. Sidi puoe zha 21 mevokecü chü sede, puoe pukecü, 'A a zie se di hanie donu peu chüshü zorei mvümo'.

Gandhi krotho nu kebakoe 'nounge council' pesielie.

Dr. Ambedkar rei council hako dze thushü. 'Keze puo chükecü council nu themia kemoukecü mu rüsakecü mu uko mhatho chükevoko nu liro pukeshüko puo rei chü bamo'.

Puo sikesü tei nu zorei Gandhi-e puo diepuko nu kezekevi mu nounge dze kepuko tsie we vite'.

Narayanhari Palkar-e pukecü, Gandhi-e themia kekhrie jütakecü ngu derei puoe Hinduko a pfhe rünyükezhako ki puya. Derei tsiu va a Hindumia ki no n thuo siata rei no Mia dukhri hie ikecüu putuo. Hindumia pesekecüko ngu di Hindumia krüta kekra rei 'Hindutva' la kerüchü sedeta.

Moplah nu Mia dukhrikewa sie, Swami Shraddhanand-e pukecü, 'rüna Pete nu themia huoniehüo le pesuo phre bate, a rei a mhi nunu ngu bate. Hau cau liro Hindumia Muslimmia ki rei u kese pesuokuo se bakecü zasi. Hauha chü pevilieketuoe Hindu krütako thuo mechüu kese peviliekecüu zo.

Sükemhie di 1924 cie Belgaum nu Hindu Mahasaba kehou nu Pandit Madan Mohan Malviya pukecü, -" Hindumia donu kekhranyakecü mu thachükecü tuo mo liro, Hindumia Muslimmia donu kezekesuo kekra rei chü kediwatuo.

Kevükeboukecü hako kedipuo la u Seyieu nu vor mha chü pesuo ba shikecüu sü Hindumia bu u thachü silie mu u zhatsa chüshüketuo la zo.

Poona mechü kehou nu pukecü, Swami Shraddhanand pukecü, 'Maharashtra saffron pffelha lhapie vo thechü sinhagad nu bakecü mu Maharashtra liro kemichie prei kemo thechü mu thie nko, 'saffron pffelha bakecü la Pete vo pffelha khro kengupfü batuo.

Kekrükecü hauha chüwatuo liro, n thuo n rhi ketho-u silie mu n vedic nanyü mu Aryan kelhouzho ya mu rüguolie.

Deshbandhu Chittarajan Das mu Lala Lajput Rai unie rei pukecü Hindumia mechüu la mharhü mu mhachü kesakecü hauha tsie teiki se morosuo idi pushü.

Pandit Jawaharlal Nehru rei puo thuo puo dze thupie keva nu pukeshü- 'Hindumiakoe zenyü mhiemhie mu Babugiri nu rei 'zenyü' isi. Puo 'Maharashtra Pontifical council's Tara Maharashtra nu pebakecü nu puo rei tsüphrü puo chü.

Ramrao Deshmush pukecü, - " Mhanuü Hindi chü perhei lakecü chütuoü liro, Hindumia rei u kese menuolie mu Muslimmia de kuo parlie morosuo". Teicie kekra Ali siezedzürienie-e Mahatmaji ze di lukihaki rühou derei uniee kiramia shikecü silie mota.

Unie kira nu vor ga? Dr. Munje-e puo diepuko nu pu kemecükemecie di -" Political u gei nyietso (tulsi)cü pfü di chülie lho, Muslimmia nyie mepfü ba derei Nagpur nu we themia so puo di ketoupuo sa ba , nkoe u kinyi mu u kerheiro rübei ba.

Congress krüta kemeyieu Swami Satya Dev Parivrajak-e Wardha kehou nu pakecü, 'Hindumia knothole Muslim petsoukecü keleue Mesa mo, Mahatmaji liro Hindumia krotho-u üse mezhü kemoko chü pevikecü hauha kekrü. Hindustan sü uko Pete kekreiro zo mu uko la mha Pete zo. Hindumia hade puo dietho derei Muslimmiae hauha le baya mo. Dietho nu di u shüta ba rei ukoe menuo Hindumia rie preikeba silie. Uko uko keboukebako chüwaketuo la Hindumia krotho hau se morosuo ba.

Voketa tei nu kehou kemeyie puo

Huoniehüo chükho kreikecü hauha geinu Hindumia ngu metsükecü Indian National Congress nu parta mu süu geinu Muslimmia nei chü, süu teiki Muslim krütakoe Muslimmia la thechü mu Sorkari kreikecü puo cha bata.

Muslimmia bayakecü thechü sükosü North-west frontier province, Sindh mu Punjab. Thela nu Mahatma Gandhi rei hamhiekecü puo ze kese. Doctor-ue themia ze kehou mu kerüchükecü puo khriethomia kro puo ze kerüchü sükosü Appaji Joshi Vishwanath, Rao Kelkar mu Bhauji kavre, ukoe politic dze, mechü mhathoko mu nacünanyü dze kepulie. Uko vorkecü teiko la mharhü di uko keleu Pete se di keze mharhü.

"Hindumiakoe tsie kelhoumiako ze di mhasi neiünei pie uko petha mu Hindutva zhoko siro seyieu kekhrie la u phou khakeshü mu thiedzü u krünoo dze kemeyieko se petha di u seyieu üse Azuo India ikecü nunu mehokecü pie u tarho. Hauha nu dojúkecü mu pecokecü chü di Seyieu la mhachü.

Hauha Seyieu Pete mhatho Puo süla politic krotho Kekreikecü kekra nyita suo mu krotho kehoupuo rei puo keleu se pekho mo di krotho kekhoko la mhachü morosuo.

Pesotsa kepukeshü geinu mecü parte, Khilafat mele hau nu kepeka se kevor mu kenourhe kedieze kemo mele hau chü khrielie moketa hau geinu Hindumia Seyieu la mhachükeba krüta kekra rei Hindu mechü krotho kekuo puo pesielie di India kelaketuo mu puo kelhouzhoko pekrulietuo idi mhachü.

Hindumia krüta kekratsa rei Dr. Hedgewar keleu u medo parlie, puotou di die pukecü nu hamhie di politic keleu rüdi di Hindumia krotho pesielie.

Muslimmia nei chüketuo la mhachükeba la Congress nu Hindumia huo u neimo parta.

Hau nu Doctor-u zemia kekra rei vor mu Appaji Joshi rei vor. Doctor-u Akhadas nu puotsü chü kebako bu kehou nu vor nu di pu.

Ketsokecü nu puokruko le pesoukecü

Seyieu bu kedi ngulie morosuo hauha kethotou puo zo derei kedipuo kemhie di kedi ngukecüu vortuo ga?. Kedipuo kemhie di Vishwaguru India tetsur sete ga?

Kedipuo kemhie di foreignmia u seyieu nu vorkecü huoyo bu rei u seyie zha pie hahi keba nu u se puo medo chü bataga?

Kedipuo la u seyieu nu terhümiavi kethepfuko ba hurei Turks, Pathans, Afghans, Mughals mu Britishmia mhodzü nu kemethuo chütaya ga? Nko mhasi donu khapie keba leshü chü ,themianuo Pete hükecü

Monastaries, leshükiko / ashram mu Nanyü chüko u mhingu nunu thewa. Siro we kedipuo la süu la panya mo tuoga? Teicie 1200 cie Hindu miavimia mu themia kemeyiemia kekra rei terhü la u thuo u phou khashü ükecü hauha ketho me?

Derei kedipuo la hau la üdi seyieu nu panyakecü chüya mo ga?

Pesotsatie ketsokecüko nu themia Pete kelevu rünyükewa sie, Doctorji-e puo mharhüpie kebau pie Mia peteko mhodzü nu khashü.

Krotho kekreikecü, politics zhakro, nanyü krotho, houndo mu kerüdi la mhachükeba krotho, Akhadass ikevoko nu puo rei Mia ze kepekroya mu hako dze si pesoulie mu puocako sikelie sie, puo hau geinu puo kelevu pete shüphrakeshü chü.

Thiedzü India nu seyie süsusü Hindumia kekuo jü mu mharhü kemecie mo, Indiae Mia bu penyüwate derei Hindumia keze puo chülie di foreign u penyükebako ze keperhielie liro uko penyükewau rübei monyü India kelhouzho ketho-u nu la lerlietatu. Dr. Hedgewar-e pukecü, u kelevu kemedo mu zhorüli hakemhie ba liro mu uko kezevi di keze puo chülie mo liro siro nko kedi nguketuo telhe motatuo isi. Süla seyie bu kedi la thehie chü di mhachü di Britishmia ze keperhieketuo noulevu u gei shü morosuo.

Dr. Hedgewar-e Indiamia kedi la kemezhiekecü Mia puo. Puo menuo nu meho mu silie di politic mezhü zhoko, Nanyü chatsa mu kerüdi la mhachükebako meho menuo baya.

Dr. Keshavrao Baliram Hedgewar-e krütamia Mahatma Gandhi, Lokmanya Balgangadhar Tilak, Mahamana Madan Malviya, Bhai Parmand, Dr. Munje, Netaji Subhash Chandra Bose, Veer Savarkar, Dr. Shyama Prasad Mukherjee mu Sardar Bhagat Singh ikevoko.

Hedgewar-e Indian National Congress khro nu kedi nguketuo la mhachükecüue Hindutva mu anti-India Britishmia mharhü geinu ta keba ngu bata.

Congress krütakoe foreignmia vor u seyie peka kebako tshe phi - Muhammad Bin Qasim, Ghazni, Ghoris, Nadirshah, Genghis khan, Babur mu uko seyieko Aurangzeb siro uko kayieko rüguokecü themiakoe Muslim chüta.

Süla kelakreikecü hauha Seyieu donu kra parta mu Britishmiae hauha mengu ba. Süu la Khristamia A. O Hume-e British Raja-u theja se di Congress penuokeshü mhie.

Dr. Hedgewar-e Muslimmia ngumetsü morei thi bamo mu seyie la mhachükecü Muslimmia kekra rei puo zemia. Doctor-ue pukecü foreign nunu vor u seyie pekakebako u ziecha kekuo seler India kepakeba, uko thezie kepekru nunu Hindu seyieu pie India Muslim seyie chü.

Hindumia kekra rei kepacü moto di u peka kevorko ze keperhie, uko uko kelhou khashü derei u Nanyü vawa mo. Derei Hindumia huo hau ze kesekecü nu u nanyü khawa di Islam nanyü zeli di u ngumvümia yapieta.

Nhicumia Hindumia yieko, Muslim kesako bu u penyükevorko phi meyo mu uko thuo uko yiemia nuonuoko phi meyo, sidi monasteries mu rüsuoki u krünuoko chüpie kebako peka di u thuo u seyie kelhouzho kemeyieko peka.

Sanatan kelhouzho hauha khawa di

Puo Tehzeeb Muslim Mia pekakevor-u dieze chüta.

India nuo kesueo puo zuo do nunu tuota di vo sikemo pfüpuo pie puo zuo üdi puo do nu kebatuoi zo.

Dr. Hedgewar-e kedi ngukecü la kemezhiekcü nu puo zha tseikecü themia puo, puo puo keke Pete pie mharhükecü pie Mia pekiekcü geinu we hauha pulie vi. 'Nko Seyieu mu mechü krothoe Muslimia morei Britishmia la mo derei Seyieu ruopfüu thachüketa la zo. Themia mialiu mu mechü vi kehieshü morosuo. Themia donu kemiasiekcü hauha thachüketa la mharhü rei bamota. Hindumia thiedzü vapuo cha ker nu Digvijay tha (sting) tsie we foreign kekuo khro nu teicie kripuo mese kemenga mu kemezhie bate.